

TEM ajankohtaista

TENK/ prosessijaosto 1.9.2021

Pauliina Kanerva

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Markkina- ja elinkeinoministeriön täytäntöönpano - HE-luonnos markkina- ja elinkeinoministeriön muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi 1/2

- **Valmisteltu TEM:ssä virkatyönä**
  - Tiivis yhteistyö erityisesti STM:n, LVM:n ja YM:n kanssa
  - Yhteistyö markkina- ja elinkeinoministeriön koordinaatioryhmässä ja valvontaviranomaisten kanssa
- **Tehdään tarvittavat muutokset työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle kuuluvaan markkina- ja elinkeinoministeriön lakiin (laki eräiden tuotteiden markkina- ja elinkeinoministeriön 1137/2016) sekä sen soveltamisalassa oleviin ja soveltamisalaan lisättäväksi ehdotettaviin sektorilakeihin (ehdotetaan muutettavaksi eräiden tuotteiden markkina- ja elinkeinoministeriön annettua lakia sekä 16:ta siihen liittyvää lakia).**
- **Tehdään välttämättömät muutokset markkina- ja elinkeinoministeriön asetuksen (EU) 2019/1020 täytäntöönpanemiseksi ja soveltamisen tueksi tietyillä asetuksen tuotesektoreilla.**
- **Asetuksen täytäntöönpano edellyttää, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään muun muassa markkina- ja elinkeinoministeriön toimivaltuuksista sekä talouden toimijoihin kohdistettavista seuraamuksista.**
- **Markkina- ja elinkeinoministeriön lakiin ehdotetaan markkina- ja elinkeinoministeriön asetuksista johtuvia muutoksia**
- **Markkina- ja elinkeinoministeriön soveltamisalaan ehdotetaan lisättävän kahdeksan uutta tuotesektorilakia**
- **Kansallisen markkina- ja elinkeinoministeriön yhdenmukaistaminen. Kansallisen tuotesäätelyn rakenteen ajantasaistaminen ja onnistunut toteutus tavoitteellista.**
- **Lait tavoitteena saada voimaan syksyllä 2021.**

Markkina- ja elinkeinonvalvonta-asetuksen täytäntöönpano - HE-luonnos markkina- ja elinkeinonvalvontalain muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi 2/2

- HE-luonnos lausuntokierroksella 12.3.-23.4.2021 [lausuntopalvelussa](#)
  - Ruotsinkielinen lausuntokierros 29.3.-9.5.2021
- Laintarkastuksessa kesällä.
- Jatkovalmisteluvaihe menossa.
- Tavoitteena HE-luonnos annettaisiin VN (vko 38?).

Täytäntöönpanon vaiheet

Esityksen vaikutuksista

- **Markkinavalvonnan perusperiaatteet, lähtökohdat ja toimintatavat eivät muuttuisi**
- **Markkinavalvontalain soveltamisalassa olevilla sektoreilla suurin muutos uudet toimivaltuudet**
- **Markkinavalvontalain soveltamisalaan lisättävillä sektoreilla mahdollisesti hieman merkittävämpiä muutoksia**
- **Erityisesti verkkokaupan valvontaan uusia keinoja**

Markkina- ja tuoteturvallisuusasetuksen tuotesektorien täytäntöönpano – tilannekuva syyskuussa 2021

Markkina- ja tuoteturvallisuuslain soveltamisala

Soveltamisalassa:

- Hissiturvallisuuslaki
- Mittauslaitelaki
- Pyroteknisten tuotteiden laki
- ATEX-laki
- Painelaitelaki
- Sähköturvallisuuslaki
- Räjähdelaaki
- Kuluttajien henkilönsuojainlaki
- Kaasulaitelaki
- Säteilylaki
- Ilmailulaki
- Aerosolilaki
- Ajoneuvolaki

Lisätään TEM:n markkina- ja tuoteturvallisuuslain muuttamista koskevan HE:n yhteydessä:

- Huvivenelaki
- Sähköisen viestinnän palvelulaki (radiolaitteet)
- Laivavarustelaki
- RoHS-laki
- Kemikaalilaki
- Kosmetiikkalaki
- Tupakkalaki
- Ekosuunnittelulaki

Lisätään YM:n valmisteleman talousarvioon liittyvällä HE:llä:

- Jätelaki
- Ympäristönsuojelulaki
- EU-ympäristömerkkilaki

Lisätään LVM:n valmisteleman VAK-lain uudistuksen yhteydessä:

- VAK-laki

Lisätään MMM:n valmisteleman lannoitevalmistelain uudistuksen yhteydessä:

- Lannoitevalmistelaki

Lisätään TEM:ssä erikseen valmisteltavalla HE:llä:

- Lelulaki
- Kuluttajakäyttöön tarkoitetut koneet
- Tekstiili- ja jalkine-merkinnot

Markkina- ja tuoteturvallisuuslain soveltamisalan ulkopuolelle jää

- Maankäyttö- ja rakennuslaki (rakennustuotteet)
- Lääkinnällisten laitteiden laki
- STM:n työsuojelun laitteet (ammattikäyttöön tarkoitetut koneet ja henkilönsuojaimet sekä köysiratalaitteistot)

Näiden sektorien osalta täytäntöönpano toteutetaan muulla tavalla kuin markkina- ja tuoteturvallisuuslakia hyödyntämällä

Ehdotus EU:n uudeksi tuoteturvallisuusasetukseksi

- Kyse yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 2001/95/EY uudistamisesta
- Tarkoituksena mm. huomioida uusien teknologioiden ja verkkokaupan aiheuttamat haasteet tuoteturvallisuudelle
- Myös mm. tuotteiden jäljitettävyyttä, palautusmenettelyä ja standardisointiprosessia pyritään kehittämään
- Ehdotus liittyy myös käsiteltävänä olevin DSA- ja tekoäly-säädösehdotuksiin
- Komission ehdotus annettiin 30.6. ja käsittely neuvoston työryhmässä on alkuvaiheessa.
- U-kirjeluonnos TEM:ssä valmistelussa.
  - Lisätietoja erityisasiantuntija Emilia Tiuttu

HE-luonnos kemikaaliturvallisuuslain muutos

Komission aloittama rikkomusmenettely ja kansalliset säädösmuutokset

- Kansallisen lainsäädännön muutostarve johtuu komission antamista virallisista huomautuksista.
- Komissio on katsonut, että Suomi ei ole kaikilta osin täytäntöönpannut ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2011/92/EU sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/18/EU (Seveso III-direktiivi).
- Suomi on antamissaan vastauksissa komissiolle kiistänyt osittain puutteet kansallisessa lainsäädännössä. Muilta muutoksia mm. kemikaaliturvallisuuslakiin ja sen nojalla annettuihin valtioneuvoston asetuksiin sitouduttu tekemään.
- Komission rikkomusmenettelyn johdosta kansalliseen lainsäädäntöön tarvittavat täydennykset ovat pääosin teknisiä ja vastaavat jo nykyisiä vakiintuneita kansallisten säännösten tulkintoja.

HE ehdotus kemikaaliturvallisuuslain muuttamisesta + VNA muutokset

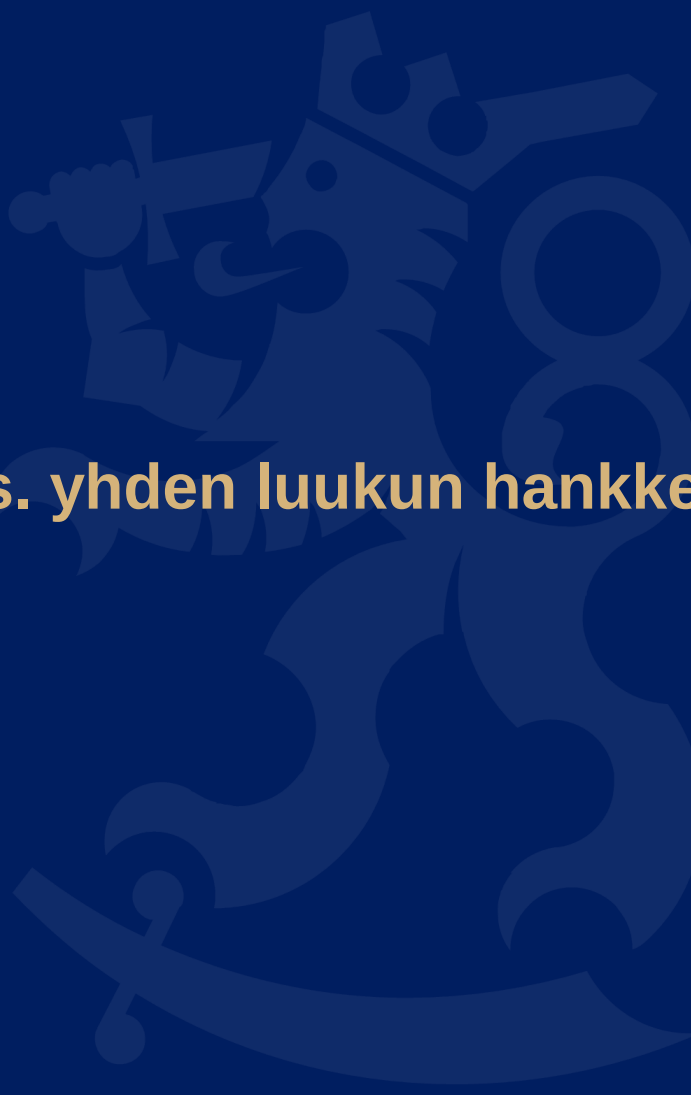

- TEM on valmistellut kemikaaliturvallisuuslain muutosehdotuksen kansallisen lainsäädännön täydentämiseksi kevään aikana. Muutosehdotus on ollut lausuntokierroksella 10.5.-21.6.2021. ([TEM009:00/2021](#))
- Muutokset ovat pääosin teknisiä ja ne liittyvät lupamenettelyyn ja tiedoksiantoon. Muutoksenhakusäännöksiin lisättäisiin laitoksen sijaintialueella toimivien järjestöjen ja kuntien valitusoikeus.
- Lausuntokierroksella lausuntoja tuli teknisistä seikoista sekä valitusoikeuden laajentamisesta muutoksenhaussa. Luonnokseen on tehty teknisiä korjailua lausuntokierroksen ja laintarkastuksen jälkeen.
- Tavoitteena on, että HE luonnos annetaan valtioneuvostolle 23.9.2021.

HE ehdotus kemikaaliturvallisuuslain muuttamisesta + VNA muutokset

- Lisäksi ehdotetaan muutettavan vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta (685/2015) ja räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta (819/2015) komission aloittaman rikkomusmenettelyn johdosta.
  - VNA-muutosluonnokset ovat olleet lausuntokierroksella kesän aikana.
  - Tavoitteena on, että säännösmuutokset voisivat tulla kokonaisuudessaan voimaan vuoden 2021 kuluessa.
-
- Lisätietoja TEM/ johtava asiantuntija Tarja Virkkunen

Ns. yhden luukun hankkeet

Ns. yhden luukun hankkeet 1/2

- **YM/ Ns. Yhden luukun lakihanke**

- **Lait voimaan 1.9.2020** lukien.

- L vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005, kemikaaliturvallisuuslaki) ja kaivoslaki mukana laissa eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta (764/2019).

- Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisen seurantaryhmä asetettu. Toimikautta jatkettu.

- [Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen](https://ymparisto.fi/yhteensovittaminen)
(ymparisto.fi/yhteensovittaminen)

- Tavoitteena on, että jatkossa ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen tapahtuu yhä useammin juuri Luvat ja valvonta - palvelun kautta, johon pyritään ripeästi tuomaan mukaan uusia lupia ja kuntatoimijoita.

- **TEM / Luvat ja valvonta –kärkihanke**

- Hallitusohjelmassa kirjaus Digitaalinen lupa.
  - <https://tem.fi/luvat-ja-valvonta>

Ns. yhden luukun hankkeet 2/2

- Tietoon ei ole tullut yhteensovittamislain soveltamistapauksia eikä akuutteja toimintamallin kehittämistarpeita.
- Käytännössä Luvat- ja valvontapalvelussa voi hakea tällä hetkellä kahta lupaa (kemikaaliturvallisuuslupa + ympäristönsuojelulain mukainen lupa) yhteensovittamislain 13 luvasta.
- Teknisesti asiointi viranomaisten asiointipalvelun kautta (Tehdään suomi.fi tunnistautumalla > ohjautuu palvelukerrokseen).
- Luvat ja valvonta -hankkeessa panostetaan tällä hetkellä erityisesti RED II -toteutukseen, mikä edistää myös ympäristöllisten lupien yhden luukun toteutusta tuodessaan palveluun mukaan uusia ympäristöllisiä lupia ja kuntatoimijoita.
- Lisäksi Luvat ja valvonta -palvelussa on luotu tukisivusto mukaan liittyvien viranomaistahojen toiminnan tueksi.

Kiitos!